

כרע, כאח לי התהלכתי

סודו נרק ■ דברים ליעקב אורלנד

אח ורע לי לשירי הזימרה ולשירי המקרא, אח גדול - יעקב אורלנד - איש הספר והזמר.

בא' בתמוז נפגשנו בקפה תל-אביבי. יעקב נאה וצעיר כמו מבשר על בוא הקיץ, בחולצת רשת מחיפה, הגיע עם שני ספרים חדשים - "נתן היה אומר" והיו לילות".

ספר שירה חדש אודות נתן אלתרמן ללא כחל וסרק וספר זימרה ישן-חדש ובו אוצרות לרוב, למן "היו לילות" של חנה רובינא ושל לאה דגנית ועד ל"נשר נשר" של הרודאים והפרברים.

תמים משהו, חכם, איש מידות, ישב וסיפר על ימי דור המורנה, על אלתרמן ובת מרים, על טסלר וחלפי, על לאה גולדברג ופן, על א.ד. שפיר ורטוש ואפילו על הגדול - אורי צבי.

והשפה המתנגנת בספריו, על רבדיה הרבים והעמוקים הנה היא גם שפת הריבור היומיומית של אורלנד.

משורר אמת - ובו גודש מקרא ומשנה ותלמוד וקבלה וניגון חסידי ופיוט קדום ושפת משוררי ספרד ופרובנט ושפת חיבת ציון ולשון התחיה ואף דברים של כאן ועכשיו. ואולם לא מילת רחוב אחת. במלים אלה אינו נוקט, אורלנד, משורר אמת.

בכובד ראש יושב לכתוב לי שתי הקדשות חמות, לי, לאהרון המשוררים - הלב גואה. אני עכשיו דרמטי משהו, מיושן עד להחריד ונירגש, לא די מבוקר, וגם אינני נוקט לשון אירונית ולא שנינה, אך מה לעשות וכיום שערימות האשפה מדיפות ניחוחן לרחוק, והד צופרי המוניות השובתות מגיע עד לאי שם, ואיש הישר בעיניו יעשה, מה לעשות וכיום זה הג קטן בלבי וחג גדול לרעי לעט. יום הולדתם של שני ספרים צורבי עור וגודשי לב.

והרי זהו הדיגע להכיר גם את רעיו של אורלנד, את העולם ממנו הגיע עד הלום. אני שומע על קייב וטייטייב ועל בית אבא, ועל השיר הראשון. אנחנו שרים לך מולדת ואמא ועל ימי האתמול בארץ ישראל היפהפיה והגשכחת, כמאמר המשוררת.

ויש חום ויש קשר עין ויש הוקרה עמוקה כהיום. והטרורבדור הזה, שכל ימיו הולכים אצל השיר והניגון, מצא עת לשבת כאן ב"אולגה" בא' בתמוז, ולסבר את אזני בכל המופלא המופלא הזה - איש ריעים להתרועע. וניגון יהודי שר הוא באזני בקול גדול, אותו ניגון אשר שר אז - להבריל - באזני אלתרמן, כשזה האחרון בכה למשמע אזניו.

ואתה יודע מאין בא האיש הזה ולאן פניו. וכל כולו אניה מלאה ושקט נוגע ולחן גדול מאוד. ובשובי הביתה, נחפו אל הספרים, אל "נתן היה אומר" ואל "היו לילות" וחרר להציץ ב"אילן ברוח" וב"שירים מארץ עוץ" וב"עיר האובות" וב"יום תל הארד" - מוכה תדהמה, נפעם, ומלא תודה.